

Workshop STRAATFOTOGRAFIE

Wat is Straatfotografie?

Een definitie van straatfotografie is moeilijk te geven. Er is geen eenduidige definitie.

Straatfotografie kenmerkt zich door het fotograferen van mensen in openbare ruimte. Je fotografeert spontane, alledaagse gebeurtenissen van mensen.

Vooraf is er geen contact tussen het onderwerp en de fotograaf, achteraf kan er sprake zijn van contact in de vorm van een glimlach, een knikje, oogcontact of een gesprekje. Er is niets in scène gezet, er wordt niet geposeerd.

In openbare ruimtes is het fotograferen van mensen niet verboden.

De vraag is natuurlijk wel of iedereen het prettig vindt ongemerkt op de foto gezet te worden. Enig respect bij de fotograaf mag dan ook wel verwacht worden.

Verder is het de vraag wat onder openbare ruimtes verstaan wordt. In ieder geval de straat, maar verder wordt er wisselend over gedacht.

Is een treinstation een openbare ruimte of niet (kijk altijd eerst goed rond of er verbodsbordjes hangen)? En wat te denken van winkelcentra, concerten, evenementen?

Het publiceren van foto's van mensen is niet verboden, tenzij iemand een redelijk belang erbij heeft zich tegen publicatie te verzetten.

Ik probeer zelf zo onopvallend mogelijk te werk te gaan. Ik kijk mensen niet recht aan; na het nemen van de foto, tuur ik geïnteresseerd naar m'n schermpje; of ik doe of ik foto's maak van de ruimte om de mensen heen; ik zoek geen oogcontact en na het bekijken van de foto op m'n schermpje, loop ik nonchalant weer verder.

Straatfotografie is een uitdagende manier van fotograferen, misschien niet passend bij iedereen, maar als je er eenmaal aan begonnen bent, smaakt het toch naar meer.

Maar hoe maak je nou een goede straatfoto? En hoe zorg je ervoor dat je niet opvalt? Hier 10 tips voor de (beginnende) straatfotograaf.

1. De camera

Als je serieus bezig wil gaan met straatfotografie, dan zijn er een aantal factoren van je camera waar je op moet letten. Ten eerste wil je graag een stille sluitersnelheid. Op die manier trek je minder de aandacht van de mensen om je heen wanneer je fotografeert en laat je de omgeving dus zo veel mogelijk intact terwijl jij onopvallend je gang kunt gaan.

Je wil verder ook geen vertraging tussen het indrukken van de ontspanknop en de daadwerkelijke afdruk. In straatfotografie moet je doorgaans snel zijn: de straat leeft, er is constant beweging, dus op het moment dat jij iets ziet wat je wil fotograferen moet je heel erg snel de foto kunnen nemen.

Verdere puntjes om op te letten zijn dat je camera lichtgevoelig is en dus goed kan focussen op donkere

plekken, dat je een bruikbare hoge ISO hebt (dus geen storende ruis bij bijvoorbeeld ISO 800), en dat je camera voor jou licht genoeg is. Je loopt als straatfotograaf immers meestal wel een paar uur rond en dan wil je niet te veel hoeven sjouwen.

2. Prime lens

Het wordt in straatfotografie sterk aangeraden om een prime lens te gebruiken, bijvoorbeeld van 24mm of 35mm. Dit heeft verschillende redenen. Ten eerste zijn prime lenzen kleiner en val je dus minder op als fotograaf. Als je met een zoomlens van 200mm staat, dan trek je al gauw de aandacht en zullen mensen het ook eerder door hebben wanneer je de camera op hen richt.

Ten tweede focust een prime lens vaak sneller dan een zoomlens. Dat is handig om bovengenoemd punt: je moet bij straatfotografie heel snel kunnen handelen. Het zou toch zonde zijn als je je shot mist omdat je zoomlens te lang nodig heeft om scherp te stellen. Overigens kun je hiervoor ook focus lock gebruiken, als je al weet dat je van een bepaalde plek een foto wil maken en wacht op het moment dat daar iets gebeurt.

Als laatste is een prime lens ook gewoon lichter dan een zoomlens. En dat scheelt echt meer dan je denkt op het moment dat je een hele dag met je camera in je hand of om je nek loopt.

Een prime lens betekent uiteraard wel dat je dichterbij je onderwerp moet komen als je een close up wil maken. Als je een portretfoto wil maken van een vreemde, dan lijkt dat op het eerste gezicht eng. Maar het valt in feite juist minder op. Mensen verwachten niet zo snel dat je van vlakbij een foto van ze maakt, en van dichtbij een foto maken lijkt toch echt een stuk minder verdacht dan wanneer je vanaf de overkant van de straat een enorme zoomlens op iemand richt. Paparazzi, enzo.

Uiteraard kun je best eens experimenteren en moet je uiteindelijk zelf bepalen wat voor jou het fijnst werkt.

3. Neem je camera altijd mee

Zo vaak gehoord, zo vaak gedacht, en toch laat ik het zelf nog grotendeels afweten: gewoon altijd je camera meenemen. Mount er een klein lensje op en je draagt ook helemaal niet zoveel extra gewicht mee.

Vorbereiding is natuurlijk goed, maar lucky shots zijn, zeker in straatfotografie, ook veel voorkomend.

De straat verandert constant, je weet nooit wat je gaat vinden. En leren doe je door te oefenen, ervaring op te doen. Zorg er daarom voor dat als je er op uit trekt, je standaard je camera meeneemt. Koop desnoods een extra cameratas waar je camera makkelijk in past en die tegelijkertijd geschikt is voor de andere spulletjes die je op een dag mee moet nemen. Die zijn best te vinden.

Je zult al snel zien dat je geoefender raakt in het leren kijken en dat je simpelweg een stuk meer mooie foto's verzamelt.

4. Stel je camera vooraf in

Stel altijd vooraf je camera in. Lucky shots zijn leuk, maar werken ook niet als je per ongeluk de sluitertijd nog op een halve seconde had staan van de avond ervoor. Zorg er daarom voor dat je altijd de juiste instellingen klaar hebt, zodat je snel je shot kan maken.

Als je van tevoren hebt bedacht waar je gaat schieten, dan kun je je camera ter plaatse instellen en vast een paar testfoto's maken om te zien of de belichting is zoals je hem wil hebben. Het scheelt tijd en maakt dat je sneller kunt handelen als er zich een mooie situatie voordoet. Het is jammer en onnodig om je shot te missen omdat je bijvoorbeeld je ISO nog goed moet zetten.

5. Zoek drukke plekken op

Drukke plekken hebben veel voordelen voor een straatfotograaf, vooral als je mensen wil fotograferen. Mensen zijn daar namelijk ten eerste in overvloed, dus meer kans dat je iets ziet, en ten tweede val je tussen de massa met je camera minder op. Dit is ook handig als je met een prime lens fotografeert, want als het druk is zijn potentiële onderwerpen ook al snel dichterbij.

6. Maak je nou wel of geen contact?

Als je een portretfoto wil maken op straat, maak je dan wel of geen contact? Ik denk dat dit punt heel erg afhankelijk is van je persoonlijke voorkeur. Je bent niet verplicht contact te maken, tenzij je van plan bent je foto voor commerciële doeleinden te verkopen. Maar een praatje maken kan ook juist heel erg leuk zijn.

Een nadeel van contact maken voordat je een foto neemt, is dat je foto niet meer spontaan zal zijn maar al snel geposeerd. Sommige mensen geven er echter wel de voorkeur aan om eerst toestemming te vragen, vanwege privacy overwegingen en ook om vervelende situaties te voorkomen.

Contact maken nadat je een foto hebt afgedrukt kan natuurlijk altijd, vooral als iemand je door heeft gehad. Dan kun je de foto laten zien en hem eventueel wissen, mocht je onderwerp het echt vervelend vinden. Je hebt natuurlijk ook de kans dat iemand je foto juist mooi vindt en hem graag wil hebben, en dat kan je ook weer exposure opleveren.

7. Houd de camera voor je oog

Om te voorkomen dat mensen doorhebben dat je een foto van ze maakt, kan het helpen om nadat je de foto hebt gemaakt de camera voor je oog te houden, wat rond te kijken en nog wat meer foto's te schieten van random onderwerpen. Zo wek je de indruk dat je je camera niet bewust op je onderwerp gericht had.

Sowieso is dit een handige techniek, ook als je nog geen onderwerp hebt. Je kunt namelijk met de camera voor je oog je omgeving scannen en dat zal het een stuk minder eng maken om een foto van iemand te maken wanneer je iemand in je vizier krijgt. Gek genoeg maakt dat

psychologisch echt een verschil, dat iemand bij toeval in je vizier kwam in plaats van dat je je camera doelbewust op iemand richtte.

Als je de camera overigens om je nek draagt is het ook handig om hem standaard zo hoog mogelijk vast te hebben. Dit verkleint de beweging die je maakt om de camera naar je oog te brengen en de foto te maken en dat valt dus minder op.

8. Zet je LCD scherm uit

Als je de camera tegen je oog houdt, dan is het vrij irritant als je LCD scherm steeds aangaat. Daarbij verraadt het ook dat je een foto hebt gemaakt, met name wanneer je fotografeert op donkere plekken. En je kunt de reflecte van je zwarte scherm ook nog eens gebruiken om te zien wat er achter je gebeurt.

9. Fotografeer vanaf de heup

Een andere methode om niet op te vallen, die wat lastiger is, is om vanaf de heup te fotograferen in plaats van vanaf je oog. Je kunt hierbij niet zien wat je fotografeert en dus is het uiteraard lastiger dan normaal fotograferen.

Het zorgt er echter wel voor dat het totaal niet opvalt dat je een foto maakt en als je deze techniek een beetje onder de knie hebt, zorgt het ook voor hele verrassende en vaak leuke foto's.

10. Fotografeer in zwart/wit

Deze hoor je heel vaak en toch benadruk ook ik hem nog een keer: straatfotografie leent zich uitstekend voor zwart/wit fotografie. Op straat zie je namelijk veel verschillende dingen in veel verschillende kleuren en dat leidt al snel af.

Fotografeer je in zwart/wit, dan krijg je wat dat betreft een veel rustiger beeld en kun je de aandacht dus volledig op je onderwerp richten. En daarbij is het vaak gewoon heel erg mooi.

Voor deze workshop zijn deze websites gebruikt en er is daar nog meer informatie te vinden.

www.photofacts.nl

<https://nl.wix.com>

Bekende straatfotografen.

Henri Cartier Bresson, een van de grondleggers van de straatfotografie.

Ed vd Elsken, de bekendste Nederlandse straatfotograaf.